

УДК 693.546

А.І. Гавриляк, А.С. Гавриляк, І.З. Крет
НУ 'Львівська політехніка', кафедра будівельного виробництва

ПРО РАЦІОНАЛЬНЕ ЗАСТОСУВАННЯ КОМПЛЕКТІВ МАШИН ПІД ЧАС ВИКОНАННЯ МОНОЛІТНИХ ЗАЛІЗОБЕТОННИХ РЕКОНСТРУКТИВНИХ РОБІТ В УМОВАХ МАЛООБ'ЄМНОСТІ

© Гавриляк А.І., Гавриляк А.С., Крет І.З., 2000

Наведені рекомендації про застосування комплектів машин під час виконання малооб'ємних монолітних залізобетонних робіт, при цьому вказано раціональні організаційно технологічні схеми їх виконання.

Перехід народного господарства України до ринкових умов супроводжується встановленням нових механізмів господарювання, розвитку економічних зв'язків і високого рівня інфляції, що призводить до структурних змін у капітальному будівництві. А саме: значним зменшенням частки великих об'єктів у загальній програмі будівельних організацій. У цих умовах одним із основних напрямів покращання структури промисловості України є реконструкція підприємств. Досвід розвинутих країн свідчить, що затрати на потреби реконструкції і технічного переоснащення підприємств є основним видом капіталовкладень. Будівельне виробництво при реконструкції має деякі особливості порівняно із новим будівництвом, а саме, здебільшого випадках виконуються роботи невеликих обсягів, що зосереджені в межах об'єкта в стиснутих умовах для використання машин і механізмів. Внаслідок ускладнення проведення реконструктивних робіт, зокрема малооб'ємних, продуктивність машин знижується в 1,2–1,3 раза, а питома собівартість підвищується більше ніж на 15 %. Все це спричиняє перегляд існуючих технологій, які були орієнтовані на великі обсяги робіт, використання потужних будівельних машин тощо.

Під час реконструкції підприємств монолітні бетонні і залізобетонні роботи є одними з найбільш трудомістких і значними за вартістю.

У зв'язку з цим, актуальним є розроблення для умов реконструкції технології суміщеного виконання комплексу бетонних і залізобетонних малооб'ємних робіт із застосуванням раціональних комплектів машин та устаткування, що забезпечує ефективне використання засобів механізації, зниження трудових затрат та собівартості виконання всього комплексу бетонних і залізобетонних робіт.

Техніко-економічне порівняння альтернативних комплектів машин, а також визначення максимально можливої інтенсивності виконання робіт, було виконано для умов зведення малооб'ємних конструкцій при забезпеченні потрібних технологічних параметрів бетонної суміші згідно з СНиП 3.03.01-87.

Проведений аналіз розрахунків, виконаних для прийнятих умов виконання робіт, дав змогу встановити, що об'єми конструкцій, а також їх роззосередженість по об'єкту суттєво впливає на експлуатаційні і економічні показники використання різних комплектів машин.

Виявлено, що при зменшенні об'єму конструкцій (V_B) в межах від 10 до 5 м^3 продуктивність машин (особливо при $V_B < 2 \text{ м}^3$) знижується в 2–2,5 раза при виконанні арматурних робіт ; в 2,5–3 раза при укладанні бетонної суміші.

Встановлені зміни собівартості C_y від об'єму V при максимальній змінній інтенсивності виконання монолітних робіт $I_{\text{МАХ}}=5 \text{ м}^3/\text{зм}$; об'єму конструкцій $V_K=1 \text{ м}^3$; модуля опалубки $M_{\text{ОП}}=2 \text{ м}^2/\text{м}^3$; модуля армування $M_A=0,5\%$ в умовах реконструкції. Аналіз отриманих залежностей показав, що малооб'ємні роботи при вищезаданих технологічних параметрах процесу доцільно виконувати за організаційно технологічною схемою (ОТС) №1(табл.1). При цьому були визначені найбільш ефективні машини. До них належать малогабаритні маніпулятори на спеціальному шасі і маніпулятори на базі автомобільного шасі вантажопідйомністю, т (0,5...1 т).

При змінній інтенсивності виконання монолітних робіт $I_{\text{МАХ}}=15 \text{ м}^3/\text{зм}$ (за обсягом готової продукції); загальних об'ємах конструкцій (V) до 50 м^3 ; об'ємі окремих конструкцій (V_K) до 1 м^3 ; $M_{\text{ОП}}$ до $2 \text{ м}^2/\text{м}^3$; M_A до 1 % доцільно застосовувати ОТС№2, ОТС№3. Для виконання комплексу механізованих робіт, до складу яких належать укладання бетонної суміші, доцільно застосовувати такі види машин: крани мобільні вантажопідйомністю до 16т; крани-маніпулятори на шасі автомобільного типу (вантажопідйомністю від 2 до 4 т). Для виконання комплексу механізованих робіт, в склад яких входить опалубка, розпалубка, армування, доцільно застосовувати малогабаритні маніпулятори на спеціальному шасі вантажопідйомністю до 0,5 т.

Таблиця 1

Організаційно технологічні схеми (ОТС) зведення монолітних конструкцій

№ ОТС	Структура ОТС	Кількість машин	Вид машин, які застосовуються
1	П(1,2,3,4)	1	(1,2,3,4) універсальна
2	П(1,3)+П(2,4)	2	(1,3) універсальна (2,4) універсальна
3	П(1,4)+П(2,3)	2	(1,4) універсальна (2,3) універсальна
4	П(1)+П(3)+П(2,4)	3	(1) спеціалізована (3) спеціалізована (2,4) універсальна
5	П(2)+П(3)+П(1,4)	3	(2) спеціалізована (3) спеціалізована (1,4) універсальна

Примітки. П(і) – виробничий процес (процеси), які виконуються однією машиною. 1,2,3,4 – відповідно армування, опалубні роботи, укладання бетонної суміші, розбирання опалубки при зведенні залізобетонних монолітних конструкцій малих об'ємів.

При змінній інтенсивності виконання монолітних робіт $I_{\text{МАХ}}=15 \text{ м}^3/\text{зм}$ (за обсягом готової продукції); загальних об'ємах конструкцій (V) до 50 м^3 ; об'ємі окремих конструкцій (V_K) до 1 м^3 ; $M_{\text{ОП}}$ від $10 \text{ м}^2/\text{м}^3$; M_A до 1 % і змінній інтенсивності $I_{\text{МАХ}}=25 \text{ м}^3/\text{зм}$; V до 50 м^3 ; V_K від 3 м^3 ; $M_{\text{ОП}}$ від $10 \text{ м}^2/\text{м}^3$; M_A до 1 % доцільно застосовувати ОТС№ 5.

При $I_{\text{МАХ}}=25 \text{ м}^3/\text{зм}$; V до 50 м^3 ; V_K від 3 м^3 ; $M_{\text{ОП}}$ до $2 \text{ м}^2/\text{м}^3$; M_A до 1 % доцільно застосовувати ОТС№ 4, ОТС№ 5.

Дослідження показали, що стаціонарні і причепні бетононасоси і автобетононасоси є малоефективними при виконанні малооб'ємних робіт в умовах реконструкції. Це пояснюється тим, що в умовах реконструкції 30...50 % загального часу роботи машини витрачається на переміщення, монтаж і демонтаж трубопроводів. Наприклад, на встановлення одного автобетононасоса затрати праці становлять 0,5 люд.год, на підготовку процесу і умов його виконання затрати праці на 100 м бетоноводу становить 14.9 люд.год, на демонтаж бетоноводу – становить 0,12 люд.год.

Встановлено, що незважаючи на значні відмінності собівартості порівнювальних комплектів машин для виконання комплексу малооб'ємних робіт, а також і значні відмінності в їх продуктивності інтенсивність виконання робіт одним комплектом машин в основному залежить від об'єму окремої конструкції, загальним об'ємом груп монолітних конструкцій, відстанями між конструкціями, технологічністю вантажо-розвантажувальних робіт.

Усе це дає можливість прогнозувати сфери раціонального використання комплектів машин, а також створити найкращі умови для використання робітників при чіткій взаємодії комплексу робочих процесів.

1. Гавриляк А.С. *Технологія виконання малооб'ємних монолітних залізобетонних робіт при реконструкції промислових підприємств: Автореф. дис. ...канд. техн. наук. К., 1997.*
2. *Организационно-технологические правила производства бетонных и железобетонных работ по устройству фундаментов и заглубленных сооружений при реконструкции промышленных объектов / Сост. Ю.И.Беляков, А.Ф.Осипов и др. К., 1986. 212 с.*
3. *Методические рекомендации по выбору и применению эффективной опалубки для возведения монолитных бетонных и железобетонных конструкций / Сост. Ю.И.Беляков, Е.Г.Романушко и др. К., 1983. 65 с.*

УДК 624.072.001

Г.М. Гладишев, В.В. Самотій

НУ “Львівська політехніка”, кафедра будівельних конструкцій і мостів

ПРОПОЗИЦІЇ ЩОДО ВДОСКОНАЛЕННЯ КОНСТРУКТИВНИХ РІШЕНЬ КОРОТКИХ ЗАЛІЗОБЕТОННИХ КОНСОЛЕЙ ГРОМАДСЬКИХ БАГАТОПОВЕРХОВИХ БУДИНКІВ

© Гладишев Г.М., Самотій В.В., 2000

Розглянуті деякі існуючі конструктивні рішення коротких консолей. Запропоновано нове конструктивне рішення короткої залізобетонної консолі з армуванням зовнішньою стрічкою або стрижневою робочою арматурою.

Короткі консолі колон багатоповерхових громадських будинків проектують переважно з паралельними верхніми та нижніми гранями (серії: ИИ-04; 1.020-1/83, рис.1).